

Митрополит Йоан беше отличен с почетното звание “Доктор хонорис кауза” на Висшето военноморско училище “Н. Й. Вапцаров”

На 9 януари Висшето военноморско училище “Н. Й. Вапцаров” във Варна отбелязва 143 години от основаването си. В зала “Вапцаров” почетното академично звание “Доктор хонорис кауза” на Морско училище беше присъдено на Негово Високопреосвещенство Варненския и Великопреславски митрополит Йоан.

Званието бе присъдено с решение на Академичния съвет на ВВМУ – за доброто и плодотворно сътрудничество при изграждането на храма в Морско училище в чест на св. Николай, архиепископ Мирликийски, Чудотворец.

“Училището отдава тази заслужена чест на своя духовен учител и наставник, който преди 10 години бе ръкоположен за Варненски и Великопреславски митрополит”, посочи началникът на Училището – флотилен адмирал проф. д.в.н. Боян Медникаров. “Дядо Йоан активно участва във всички наши събития, подкрепя ни и напътства в церемонии по производство на офицери, военна клетва, промоция на студенти. Неговите мъдри слова винаги са важен

урок за нас и възпитаниците ни. Всичко това е свидетелство за силната духовна връзка между ВВМУ и Варненската и Великопреславска света митрополия и нейния духовен водач. Това е основанието нашият Академичен съвет да вземе решение да му присъди почетното звание „Доктор хонорис кауза“, допълни той.[1]

В своето слово митрополит Йоан благодари за високата чест и заяви:

Уважаеми г-н Флотилен адмирал – началник на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“,

Уважаеми г-н Контраадмирал,

Почитаеми представители на Академичния съвет на морската ни Алма-матер,

Скъпи учаци и учаци се,

Отбелязваме знаменателна годишнина – 143 години от основаването на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, което е най-старото техническо учебно заведение в България. Празничното честване ни изпълва със силни родолюбиви чувства, с дълбока благодарност към небесния ни Отец и към достойните предшественици на това високо авторитетно висше училище, които са вложили талант и себежертвени усилия за постигането на благородни цели.

Във връзка с отбелязването на тази годишнина, Академичният съвет на висшето училище реши да ни бъде присъдено почетното звание „доктор хонорис кауза“ на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“. Изненадата ни е съпроводена от чувство на притеснение и недостойнство за оказаната висока чест и подчертаването на нашите скромни старания при служението ни като митрополит на Варненска и Великопреславска епархия.

Смирено приемаме почетното звание и го споделяме с благодарност към всички, които са допринесли, за да достигнем до този важен момент. Най-сърдечно благодарим на флотилен адмирал проф. д.в.н. Боян Медникаров за доброто му отношение към светата ни Църква и съответно – към скромната ни личност.

Човекът е домоуправител на Божието творение. Тази тема е особено актуална и дава възможност от християнска гледна точка да се осмисли проблема за взаимоотношението между човека и обкръжаващия го свят. Свещеното Писание ни учи, че земята е дом, сътворен от Господ за Адам и неговите потомци (Бит. 1:28). Като образ и подобие на Твореца, човекът е призван към творческо съучастие в живота на творението, към неговата защита и съхранение: „Господ Бог взе човека (когото създаде) и го посели в Едемската градина, да я обработва и да я пази“ (Бит. 2:15). Наш дълг е отговорно да се отнасяме към природата, основавайки се на дълбокото съзнание, че Бог е създал света и всичко живо в него е прекрасно (Бит. 1:8-25).

Грехопадението довежда не само до отчуждаване на човека от неговия Отец Небесен, но и до нарушаване на богоустановените отношения между човека и природата. Човеците започнали да се ръководят от егоистични и потребителски подбуди, експлоатирайки и унищожавайки заобикалящата ги среда. Изкуплението, донесено в света чрез Господ Иисус Христос, не само откри пътя на човека към спасението, но и освободи от пагубните последствия на грехопадението цялото творение, защото в Христос се преобразява и одухотворява самата материя. Св. ап. Павел казва, че човекът

е призван към съработничество с Бога в процеса на преобразяването на света: „тварите с нетърпение очакват прославянето на синовете Божии, защото тварите се покориха на суетата не доброволно, а по волята на Оногова, Който ги покори“ (Рим. 8:19-20). Като изпълнява библейската заповед за запазване на тварния свят и като следва своя дълг да се грижи за духовното и физическото здраве на човека, светата Православна църква отделя внимание на въпросите от екологията.

За нас винаги е било особено радостно да служим в храма на св. Николай, архиепископ Мирликийски Чудотворец, разположен между историческите стени на морската ни Алма-матер, който беше осветен през м. септември 2020 г.

Съприкосновението с университетската общност и с младите хора на висшето училище е не само вълнуващо, но и духовно по характера си. Винаги сме имали съзнанието, че е необходимо и полезно да се молим искрено за всички учащи и учащи се, за младите поколения. За нас е интересно какво умонастроение имат те, какви са жизнените им вектори, от които ще зависи бъдещето на нашата родина, на нашата Църква, а в известен смисъл – и бъдещето на човешкия род. Ако младите поколения съумеят да разберат най-главното, ако проумеят, че животът трябва да се изживява достойно, то светът ще бъде спасен.

Човекът, който е дарен от Твореца със свободна воля, може да върви против волята Божия, и той често прави именно това. Ако се вгледаме в световната история, ще видим как движението срещу Божията воля довежда до войни, размирици, катастрофи, море от човешка кръв и тържество на човешката несправедливост.

Как да съхраним посоката, която е угодна на Бога, и която е жизнеутвърждаваща за личността и за цялата човешка цивилизация? Ключ към разрешаването на този проблем ни дава примерът на светиите и мъчениците. А какво е мъченичеството? Мъченичеството е максимално ограничаване на самия себе си. Това е напрежение на всички човешки сили за достигането на тази цел, която е най-важна и най-главна за човека. В историята на Църквата има много мъченици за вярата, които винаги са възприемали Божията воля и Божия закон като абсолютната истина и са мобилизирали всичките си сили, за да защитят тази истина. Човешките сили не стигат, за да се преодолеят страшните и неописуеми физически мъчения. Но заедно с мъчениците е бил Господ – Той е стоял редом с тях, Той ги е подкрепял със Своята ръка, Той им е давал Своята благодат и затова когато

мъчениците достойно са приемали смъртта, със своя подвиг те са поразявали въображението на палачите си. Ето как мъчениците са извършили най-главното дело в своя живот: като са утвърждавали Божествения закон като висш закон на човешкото битие.

В съборното послание на св. ап. Иаков се съдържа важна мисъл: „от един извор не може да тече солена и сладка вода“ (Иаков 3:12). А тогава как да е на лице плурализъм на мненията и още – как да се осъществи това разнообразие (нерядко и противоречие) в човешкото поведение, което се застъпва и отстоя в съвременния начин на мислене? Той предполага едновременно съчетание и на едното, и другото, т.е. можем да бъдем безнравствени човеци, можем да обиждаме ближните, но при все това се изисква всемирна справедливост. Получава се така, че от един източник може да тече и сладка, и солена вода. Това обаче, няма как да се случи – сладката вода извира само от източник, в който няма солена вода. Какво значи това ако отнесем тази метафора към съвременната антропология? Означава само едно: човешката личност трябва да бъде интегрална, цялостна и не може да има никакво разслоение, никакво интелектуално и духовно раздвоение. Не можем да бъдем праведни в една среда, а грешници в друга. Не бива да настояваме за справедливост в едно място, а жестоко и цинично да пренебрегваме справедливостта в друго. Светиите, мъчениците са били цялостни личности. Те са обладавали това, което в Църквата се нарича целомъдрие. Разбира се, целомъдрието е преди всичко съхранение на нравствената чистота и цялостност, но не само! Цялостността на човешката личност е невъзможна без мъдростта, а целомъдрието е именно такава мъдрост, която определя интегралността на човешката личност. Човек, живеещ цялостен живот, е цялостна личност. Той има силата да защити правдата, да преживее тежки изпитания и мъченичество, да издържи болката и страданието и да осъществи своята мисия.

Днес е важно всички ние, а не само младите хора, да разберем, че преобразяването на обществото не може да върви извън нравственото възраждане на личността. Това е категорично невъзможно, и то не само от гледната точка на човешката логика, но и от гледна точка на Божия замисъл за света и човека. Бог такова нещо не е искал и затова всяко двуедушие, лицемерие, раздвоение, всяко „жонглиране“ с правдата, всяко въвличане на хората в борба за достигане на користни цели под лозунга на високи идеи – всичко това е противно на Божиата правда.

За да можем да изпитваме духовете (I Йоан 4:1-3), ние сме длъжни да

формираме вътрешна цялостност, към която ни призовава св. ап. Иаков. Длъжни сме да бъдем източник на сладка, т.е. на прясна вода, а не на горчива и солена. Човек ще може да одухотвори света около себе си, само ако самият той е източник на жива вода.

Характерът на светиите на Църквата не е индивидуален, а е вселенски и безкористен. Затова във всекидневното си общение с Бога, те ще кажат: „Господи, ако светът няма да бъде спасен, нека да не можем да се спасим и ние“.

Човекът, който пребивава в истината, придобива силна чувствителност и изтънченост, старее се да е в единение с всички човеци, но същевременно и с цялото творение. Сърцето на такъв човек тупти заедно с целия свят и обича с копнеж цялото мироздание: цветята, дърветата, животните, морето, небесата, светлината, слънцето, луната, всичко видимо и невидимо и всички Божии създания. Това е така, сякаш той притежава голямо вътрешно желание да се представи пред Бога заедно с всички хора и с цялото мироздание. Има чувство за обединение, свързване и прегръщане с всички.

Всесърдечно пожелаваме на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ и на неговия професорско- преподавателски състав, курсанти и студенти, занимавайки се с важните научни изследвания, изучавайки военните науки, никога да не губят стратегическите цели на човешкото битие. Възпитанието на хората трябва да върви ръка за ръка с образованието. Нашето младо поколение да бъде интелектуално развито, високообразовано, професионално способно за всяка конкуренция и едновременно с това духовно силно – обичащо Бога, обичащо ближните, обичащо Родината си.

Искрено благодаря на Вас, многоуважаеми г-н флотилен адмирал за високата чест, която ни оказахте, заедно с Академичния съвет на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“. Нека продължи нашето благодатно сътрудничество и по молитвите на св. Николай, архиепископ Мирликийски Чудотворец, Бог да пази висшата ни морска Алма-матер и нашето Отечество. Амин!

След края на церемонията митрополитът засади дърво в парка на Училището, каквато е традицията за носителите на почетното звание.

[1] Митрополит Йоан стана „Доктор хонорис кауза“ на Морско училище: <http://www.naval-acad.bg/archives/127039>.

Снимка 001 и Снимка 004: Орлин Цанев – <https://www.maritime.bg/103680/>.

царов” –

mitropolia-varna.org